

[LUONNOS 31.3.2022]

Toimeenpanosuunnitelma 2022 – 2023 Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)

Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen ohjelma

Sisäministeriö on laatinut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1148 artiklan 13 edellyttämän rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen (jäljempänä 'rahoitusväline' tai 'rahasto') ohjelman, jolla rahastoa pannaan Suomessa täytäntöön EU-ohjelmakaudella 2021-2027. Ohjelma on strateginen asiakirja, jossa kuvataan yleisesti kansalliset tarpeet rahoitusvälineen toimialalla, niitä koskevat tavoitteet, suunnitellut toimet, odotettavissa olevat tulokset ja tuloksellisuutta mittaavat indikaattorit sekä suunniteltu rahoituksen jakautuminen.

Ohjelman painopisteiden tulee olla johdonmukaisia unionin painopisteiden ja haasteiden kanssa rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan alalla ja ohjelman tulee vastata näihin painopisteisiin ja haasteisiin. Ohjelman painopisteiden tulee olla täysin asiaankuuluvan unionin säännösten sekä sellaisten unionin ja jäsenvaltioiden kansainvälisten velvoitteiden mukaisia, jotka johtuvat kansainvälisistä välineistä, joiden osapuolia ne ovat.

Ohjelmaa valmisteltiin työryhmässä, joka perustettiin sisäasioiden rahastoja koskevien EU-asetusten ja ohjelmakauden valmistelua varten. Työryhmässä oli mukana sisäisestä turvallisuudesta ja maahanmuutosta vastaavan sisäministeriön rajavartio-, poliisi-, maahanmuutto- ja pelastusosastot, ulkoministeriö sekä muita asiassa keskeisiä ministeriöitä. Virastoista ja muista keskeisistä sidosryhmistä mukana olivat mm. Rajavartiolaitos, Poliisihallitus, Tulli ja Maahanmuuttovirasto. Ohjelman valmistelun yhteydessä järjestettiin lausuntokierros valtion ja aluetason viranomaisille ja muille alan toimijoille.

Keskeinen osa ohjelman valmistelua on ollut tiedonkeruu sekä eri hallinnonaloilla sovellettavan unionin säännösten ja unionin painopisteiden mukaisten, kansallisesti tunnistettujen tarpeiden ja tavoitteiden sekä ehdotettavien toimien yhteensovittaminen. Ohjelman laatimisessa on huomioitu mm. rahoitusvälineen toimialan kannalta oleelliset hallitusohjelman kirjaukset, kansalliset strategiat, selvitykset ja toimenpideohjelmat.

Euroopan komissio hyväksyi ohjelman [...].

Rahaston toimeenpanosuunnitelma

Sisäasioiden rahastoja ohjelmakaudella 2021-2027 koskevan lain (1125/2021) 5 §:n ja rahastoja koskevan valtioneuvoston asetuksen 119/2022 3 §:n mukaan sisäministeriö valmistelee ohjelman seurantakomiteaa kuullen ehdotuksen ohjelmaa täytäntöönpanevaksi toimeenpanosuunnitelmaksi.

Toimeenpanosuunnitelman avulla halutaan varmistaa rahaston ohjelman suunnitelmallinen ja vaikuttavuuteen tähtäävä toimeenpano sekä kuvata ohjelman toimeenpanon etenemistä.

Toimeenpanosuunnitelma laaditaan tiiviissä yhteistyössä rahaston toimeenpanon kannalta oleellisten hallinnonalojen ja sidosryhmien kanssa, huomioiden ajankohtaiset, ohjelman toimeenpanoa ja tuloksellisuutta edistävät tarpeet sekä käynnissä olevat hankkeet tai toiminnot. Suunnitelman valmistelussa huomioidaan myös rahaston ja sen tavoitteiden kannalta merkityksellisten Euroopan unionin muiden rahoitusvälineiden ja -ohjelmien sisällöt.

Toimeenpanosuunnitelma sisältää kuvaukset avustettavista toimista, niiden keskeisistä päämääristä ja päämäärien edistämiseksi tuettavasta toiminnasta sekä tuettavan toiminnan tulostavoitteista ja mittareista. Suunnitelmassa annetaan myös kuvaus mahdollisista tuensajista, myönnettävistä avustusosuuksista sekä muusta EU-rahoituksesta, jonka kanssa toimintaa yhteensovitetään. BMVI-rahoitusvälineen toimeenpanossa seurataan mm. sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF), turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) sekä tullivalvontalaitteiden rahoitusvälineen (CCEI) toteutusta päällekkäisyyksien välttämiseksi. Lisäksi toimeenpanosuunnitelmassa voidaan määritellä toimien hakuun avaamisen aikataulu sekä tarvittaessa ohjelmaan sisältyvän rahoituksen tarkempi kohdentaminen. Toimeenpanosuunnitelman ensimmäisestä päivityksestä lähtien suunnitelma sisältää myös kuvauksen ohjelman toimeenpanon etenemisestä. Toimeenpanosuunnitelma laaditaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja sitä päivitetään kerran vuodessa.

Tätä rahaston ohjelmaa täydentävää toimeenpanosuunnitelmaa toteutetaan vuosina 2022-2023.

Toimeenpanosuunnitelma on käsitelty rahaston seurantakomiteassa 11.4.2022.

Rahaston ohjelman erityistavoitteet ja rahoitus

Rahoitusvälineen toimintapoliittisena tavoitteena on varmistaa vahva ja tehokas Euroopan yhdennetty rajaturvallisuus ulkorajoilla ja siten edistää sisäisen turvallisuuden korkean tason varmistamista unionissa samalla, kun suojataan henkilöiden vapaa liikkuvuus unionin sisällä ja noudatetaan täysimääräisesti asiaankuuluvaa unionin säännöstöä sekä unionin ja jäsenvaltioiden kansainvälisiä velvoitteita, jotka johtuvat sellaisista kansainvälisistä välineistä, joiden osapuolia ne ovat.

Edellä mainitun toimintapoliittisen tavoitteen puitteissa rahoitusvälineellä edistetään seuraavia erityistavoitteita:

- a) tuetaan eurooppalaisen raja- ja merivartioston ulkorajoilla toteuttamaa tehokasta Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta, josta vastaavat yhdessä Euroopan raja- ja merivartiostovirasto ja rajaturvallisuudesta vastaavat kansalliset viranomaiset, laillisten rajanylitysten helpottamiseksi, laittoman maahanmuuton ja rajat ylittävän rikollisuuden ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi ja muuttovirtojen hallitsemiseksi tehokkaalla tavalla;
- b) tuetaan yhteistä viisumipolitiikkaa viisumien myöntämiseen sovellettavan yhdenmukaisen lähestymistavan varmistamiseksi ja laillisen matkustamisen helpottamiseksi sekä autetaan ehkäisemään muuttoliike- ja turvallisuusriskejä.

Rahoitusvälineen rahoitus EU-tasolla on 5,24 miljardia euroa.

Ohjelmakauden alussa Suomen osuus rahoitusvälineen rahoituksesta on noin 78 miljoonaa euroa.

Taulukko 1: Rahoituksen indikaatiivinen jakautuminen vuosittain, sisältäen teknisen avun

2021 + 2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
18 078 930	13 348 564	14 542 337	10 841 209	10 509 571	10 652 771	77 973 382

Ohjelman rahoitus kohdennetaan erityistavoitteiden mukaisesti. Erityistavoitteiden alla rahoitus jakaantuu hankeavustuksiin ja operatiiviseen tukeen.

Taulukko 2: Ohjelman rahoituksen jakautuminen erityistavoitteille ilman teknistä apua

ET1	63 261 423,13
hankeavustukset	41 119 925,04
operatiivinen tuki	22 141 498,09
ET2	10 298 371,21
hankeavustukset	6 899 908,44
operatiivinen tuki	3 398 462,77
Yhteensä	73 559 794,34

Vuonna 2024 toteutettavan väliarvioinnin yhteydessä on mahdollista saada ohjelmaan lisärahoitusta edellyttäen, että vähintään 10 % alkuperäisestä rahoitusosuudesta on käytetty väliarviointiin mennessä. Lisärahoitus allokoidaan jäsenvaltioille rahoitusvälinettä koskevassa asetuksessa määriteltyjen kriteerien perusteella.

Lisärahoitusta ohjelmaan on mahdollisuus saada myös erityistoimihakujen kautta.

Ohjelman erityistavoitteiden mukaisesti toteutettavat toimet

Rahaston ensimmäinen toimeenpanosuunnitelma koskee vuosia 2022 ja 2023. Rahastosta järjestetään kumpanakin vuonna kaksi hakua. Keväällä 2022 järjestettävässä haussa avataan haettavaksi pääasiassa kiireellistä toimeenpanoa vaativia toimia tai toimia, joilla varmistetaan aiemmin käynnistetyin toiminnan keskeytyksetön jatkuvuus. Lisäksi avataan haettavaksi toimia, joilla on erityistä valtakunnallista tai EU-tason painoarvoa.

[Mahdollisesti Taulukko 3: Ohjelman mukaisten toimien toimeenpano vuonna 2022-2023]

	2022	2023
Erityistavoite 1		
Erityistavoite 2		

Erityistavoite 1. Yhdennetty rajaturvallisuus

Tuetaan eurooppalaisen raja- ja merivartioston ulkorajoilla toteuttamaa yhdennettyä eurooppalaista rajaturvallisuutta, josta vastaavat yhdessä Euroopan raja- ja merivartiovirasto ja rajavalvonnasta vastaavat kansalliset viranomaiset, laillisten rajanylitysten helpottamiseksi, laittoman maahanmuuton ja rajat ylittävän rikollisuuden ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi ja muuttovirtojen hallitsemiseksi tehokkaalla tavalla.

1.1 Tarkastusten ja valvonnan valmiuksien lisääminen

Rajaturvallisuuden strategista suorituskykyä parannetaan seuraavilla toimilla:

Rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan suorituskyvyn kehittäminen	
<p>Rajojen valvonnan kehittämisen painopiste on kansallisen IBM-strategian mukaisesti merkittävästi nykyistä kattavamman ja teknologisesti nykyaikaisemman teknisen valvontakyvyn luomisessa maa- ja merirajoille. Maarajojen yhdennetyn valvontajärjestelmän kattavuus ja suorituskyky eivät tällä hetkellä täysin vastaa Schengen-vaatimuksia. Myös merirajojen valvontajärjestelmä on osittain teknisesti vanhentunut, mikä vaikuttaa merkittävästi valvontakykyyn. Maa- ja merivalvonnan laatua on kehitetty ohjelmakaudella 2014-2020 mm. laajentamalla kiinteää maarajan valvontalinjaa ja uusimalla merivalvontatutkia.</p> <p>BMVI-tuella kehitetään rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan suorituskykyä edelleen mm. laajentamalla ja modernisoimalla maa- ja merirajan teknisiä valvontajärjestelmiä sekä kehittämällä vartiolaivojen ja -lentokoneiden varustelua. Teknisessä valvonnassa panostetaan uudenlaiseen yhteensopivaan teknologiaan, kuten siirrettävään tekniseen valvontaan, mikä sopii hyvin myös Frontexin rajaturvallisuuskonseptin tulevaisuudeksi. Raskasta kalustoa uusitaan valtion budjettirahoituksella, mutta BMVI-rahoitusta voidaan käyttää kaluston nykyaikaiseen varusteluun suorituskyvyn parantamiseksi, esim. lisäämällä partioaluksiin uusia toiminnallisia ominaisuuksia peruskorjauksen yhteydessä.</p> <p>Arktinen toimintaympäristö on huomioitava Suomen oloissa määritettäessä välineille ja järjestelmille operatiivisia vaatimuksia. Robotiikan, esim. autonomisesti toimivan dronen tai muun valvontarobotin, kehittämiseen rajavalvontatehtävissä panostetaan. Tietoliikennejärjestelmien, sähköverkon toiminnan sekä tiestön ja partiopolkujen puutteita korjataan. Kaikissa toimitissa huomioidaan eurooppalainen kehitystyö, erityisesti Frontexin standardointi ja suorituskykyjen kehittämissuunnittelu. Uudenlainen tekniikka asettaa vaatimuksia myös valtakunnan rajan infrastruktuurille, jota on kehitettävä, jotta tilat, välineet ja johtamisjärjestelmien yhteensopivuus mahdollistavat tehokkaan teknisen valvonnan ja muun operatiivisen toiminnan (myös pysyväälle joukolle).</p> <p>Tulostavoitteet: Maa- ja merivalvonnan tekniikan puutokset on paikattu Schengen-vaatimusten mukaisiksi. Käytössä on kattavat ja nykyaikaiset tekniset valvontajärjestelmät ja toiminnallisuudet.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
O.1.2 Ylläpidetyn/korjatun infrastruktuurin määrä	

O.1.10 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä	
Hakuaika	Syysy 2022

Rajanylityspaikkojen infrastruktuurin, laitteistojen ja rajanylitysprosessin parantaminen	
<p>Matkustaminen Suomeen on ollut ennen COVID-19-pandemiaa kasvussa, mikä on näkynyt itärajan rajanylityspaikkojen lisäksi myös Helsinki-Vantaan lentokentällä ja Helsingin satamassa. Rajanylitysliikenteen sesonkiluonteisesta ruuhkautumisesta itärajan rajanylityspaikoilla on huomautettu haavoittuvuusarvioinnissa useana vuonna. Osa rajanylityspaikoista vaatii peruskorjausta. Sujuvaa ja Schengenin säännöstön mukaista rajanylitystä ei voida infrastruktuurin puutteiden takia turvata kaikissa olosuhteissa parhaalla mahdollisella tavalla. Helsinki-Vantaan lentokenttää on matkustajamäärien kasvaessa kehitetty mm. rajatarkastuksia automatisoimalla (ABC-linjastot), mutta kehitystyötä on edelleen tarpeen jatkaa. Uuden teknologian ja tietojärjestelmien hyödyntäminen (esim. EES-rajanylitystietojärjestelmän käyttöönotto) tulee todennäköisesti alkuvaiheessa hidastamaan rajanylityksiä, mitä pyritään kompensoimaan järjestelmän kehitystoimenpiteillä. Prosessien ja teknologian parantaminen vaatii myös henkilöstön kouluttamista.</p> <p>Rajanylityspaikkojen (maa-, ilma- ja merirajat) rakenteita, henkilöstön osaamista, prosesseja ja tekniikkaa kehitetään vastaamaan rajaliikenteen, turvallisuuden ja Schengenin säännöstön ja suositusten vaatimuksia. Uuden teknologian (ml. ABC-linjastojen toiminnallisuus, automaattit maantierajanylityspaikoilla) edelleen kehittämistä, testausta ja käyttöönottoa tarkastellaan osana laajempaa kokonaisuutta. Liikenteen sujuvuutta edistävänä hankkeena selvitetään Helsinki-Vantaan ”seamless travel” hankemahdollisuudet sekä samalla mahdollisuudet integroida matkustajille mahdollisuus syöttää rajanylitykseen liittyvät tiedot ennakkoon mobiilisti. Toimet kohdistuvat itärajan rajanylityspaikoille, Helsinki-Vantaan lentokentälle ja Helsingin satamaan.</p> <p>Tulostavoite: Rajanylityspaikkojen rakenteita, prosesseja ja tekniikkaa on parannettu. Rajanylitysliikenteen turvallisuus ja sujuvuus on turvattu kaikkina aikoina.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
<p>Sovellettavat indikaattorit</p> <p>O.1.1 Rajanylityspaikoille hankittujen laitteiden määrä</p> <p>O.1.1.1 josta automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalvelujärjestelmien ja automaattiporttien määrä</p> <p>O.1.2 Ylläpidetyn/korjatun infrastruktuurin määrä</p> <p>O.1.4 Rajanylityspaikoilla rakennettujen / parannettujen tilojen määrä</p> <p>O.1.8 Tukea saaneiden osallistujien määrä</p> <p>O.1.8.1 josta koulutustoimien osanottajien määrä</p> <p>R.1.17 Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien ja automaattiporttien kautta tapahtuneiden rajanylitysten määrä</p> <p>R.1.18 Huomioon otettujen Schengen-arvioinneissa ja haavoittuvuusarvioinneissa annettujen suositusten määrä rajaturvallisuuden alalla</p> <p>R.1.19 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja</p>	

Hakuaika	Kevät 2022, syksy 2022
-----------------	------------------------

Keskeisten kansallisten rajavalvontatietojärjestelmien uusiminen ja tilannekuvatoimintojen kehittäminen (EUROSUR)	
<p>Tilannetietoisuus ja tilannekuvan kehittäminen on yksi keskeisistä IBM-strategian kansallisista hankkeista. Myös EU:n Itämeristrategia korostaa reaaliaikaisen tiedonvaihdon parantamista kriisitilanteisiin varautumiseksi. EUROSUR-järjestelmän merkitys kasvaa. Nykyisellään sitä ei ole liitetty kansallisiin järjestelmiin, eikä se täytä EURMV 2.0 -asetuksen operatiivisia ja toiminnallisia vaatimuksia. Kansallisen haavoittuvuuden kannalta on tärkeää kehittää varajärjestelmä ja huolehtia tiedonkäsittelytilojen turvallisuudesta. Kansallisista tietojärjestelmistä Rajavartiotoiminnan tietojärjestelmä (RVT) on elinkaarensa päässä ja sen korvaajan suunnittelu on tarpeellista aloittaa viipymättä.</p> <p>Ohjelmakaudella on tavoitteena uusia keskeiset kansalliset rajavalvontatietojärjestelmät ja kehittää tilannekuvatoimintoja. RVT-järjestelmän korvaavan järjestelmän hankinnassa huomioidaan EUROSUR-yhteensopivuus. Tähän kokonaisuuteen liittyy tallennetun tiedon indeksoinnin, haun ja analyysin kehittäminen. Tavoitteena on luoda tietoaallas (data lake), jonne kaikki rajaturvallisuustehtävissä tarvittava tieto tallennetaan. BMVI-tuella toimeenpannaan myös EUROSUR-säädösten edellyttämiä muutoksia, kuten EU Confidential -tietoverkon vaatimuksista johtuvia parannuksia, esim. tilamuutoksia. Tilannekuvan kehittämiseksi rakennetaan EUROSUR-verkkoon ja -järjestelmään automaattinen yhteys rajaturvallisuuden keskeisistä kansallisista tietojärjestelmistä. Tämä edellyttää rajapintojen ja operatiivisten määrittelyjen lisäksi tietoturvaluotteluita ja muita vastaavia menettelyjä, jotta TUBE-verkossa toimivat kansalliset ja eurooppalaiset järjestelmät toimivat yhteen EUROSUR-verkon ja -järjestelmän kanssa.</p> <p>Myös henkilöstö- ja materiaalitilannekuvan ylläpito on uusien haasteiden edessä, koska henkilöstöä tulee olemaan kansainvälisissä tehtävissä yhä enemmän. Operatiivista toimintaa tukeva tietojenhallinta on näiltä osin varmistettava. Ohjelmakaudella parannetaan operatiivista toimintaa tukevien tietojen hallintaa mm. kehittämällä ja ottamalla käyttöön toiminnanohjausjärjestelmä, joka palvelee henkilöstö- ja materiaalihallinnon tarpeita (ml. pysyvä joukko). Keskeisiä tarpeita ovat muun muassa aserekisteri, voimankäyttökoulutusten seuranta sekä henkilö- ja partiokohtaisen materiaalin elinkaaren seuranta.</p> <p>Tulostavoitteet: Rajavartiotoiminnan tietojärjestelmäkokonaisuus on uusittu. Tilannekuvatoimintoja on kehitetty EURMV-asetuksen mukaisesti. EUROSUR-järjestelmä ja kansalliset rajaturvallisuuden tietojärjestelmät on liitetty yhteen. Toiminnanohjausjärjestelmä on otettu käyttöön.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
O.1.10 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä	
Hakuaika	Syksy 2022, kevät 2023, syksy 2023

Operatiivisen toimintakyvyn ylläpitämistä tuetaan seuraavilla toimilla:

Tilaturvallisuuden parantaminen (kesken)	
<p>Rajavalvontaviranomaisten kiinteistöjen tilaturvallisuudessa on havaittu puutteita. Hallitusohjelmaan ja sisäministeriön konsernistrategiaan sisältyvät turvallisuusviranomaisten terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat. Varautumiseen tarvittavan materiaalin varastoiminen edellyttää tilaturvallisuuden kehittämistä, koska tiedossa on ulkopuolisia uhkia liittyen aseisiin ja muuhun anastuserkkään materiaaliin. Tilaturvallisuudessa on huomioitava myös mahdollinen EU:n pysyvän joukon toiminta ja jatkuvasti kasvava ja vakiintuva operatiivinen toiminta ja koulutus Suomessa. Tällöin kalustoa ja välineistöä olisi määrällisesti enemmän säilytettävänä.</p> <p>BMVI-tuella toteutetaan hankkeita, joilla parannetaan rajavalvontaviranomaisten tilaturvallisuutta, kuten laitetiloja, valvontalaitteiden suojausta sekä henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuutta.</p> <p>Tulostavoite: Tilaturvallisuuden puutteita on korjattu.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
<p>Sovellettavat indikaattorit O.1.2 Ylläpidetyn/korjatun infrastruktuurin määrä</p>	
Hakuaika	Kevät 2022

Rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmän ja rajavalvontaosaamisen kehittäminen huomioiden muiden viranomaisten tarpeet	
<p>Rajavartiolaitoksen henkilöstön osaamisen tulee vastata muuttuvan toimintaympäristön (mm. digitaalisuus) ja konsernistrategian vaatimuksia. Rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmä kattaa kansalliset rajaturvallisuuden koulutusasteet peruskoulutuksesta akateemiselle tasolle ja siinä noudatetaan yhteistä eurooppalaista opetussuunnitelmaa (CCC). Nykyinen koulutusjärjestelmä ei pysty tuottamaan tarvittavaa osaamista kaikille henkilöstöryhmille, siihen ei ole integroitu IBM-kokonaisuutta eikä koulutusinfrastruktuuri ole ajan tasalla.</p> <p>Tavoitteena on kehittää rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmää ja rajavalvontaosaamista. Kehittämistyössä huomioidaan muiden yhdenmetyt rajaturvallisuuden toimeenpanoon osallistuvien viranomaisten koulutustarpeet. Yhteinen eurooppalainen opetussuunnitelma (CCC) on integroitu opetukseen. Verkko-opetusta ja informaatiopalveluita tehostetaan ja simulaattoreiden käyttöä kehitetään. Koulutusta koskevia Schengen-suosituksia toteutetaan mm. uudistamalla englannin kielen opetusta, tehostamalla profilointiosaamista ja lisäämällä Tullin henkilöstön rajatarkastuskoulutusta.</p> <p>Tulostavoitteet: Rajaturvallisuusosaaminen, opetusresurssit, koulutusvälineistö ja -infrastruktuuri sekä verkko-oppimistyökalut ovat kehittyneet. Koulutusjärjestelmä toteuttaa yhteistä eurooppalaista opetussuunnitelmaa ja vastaa EU:n koulutuskonseptia. Kielikoulutusta on tehostettu ja rajavartioiden kielitaito on parantunut.</p> <p>Tähän liittyviä toimia ei käynnistetä vuosina 2022-2023.</p>	
Avustus	75 %

Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.1.8 Tukea saaneiden osallistujien määrä O.1.8.1 josta koulutustoimien osanottajien määrä R.1.19 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja	
Hakuaika	

Rajavalvontajärjestelmän kykyä havaita, paljastaa ja torjua ihmiskauppaa kehitetään (90 % rahoitus mahdollinen). (kesken)	
<p>Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan ihmiskaupan uhrien asemaa parannetaan. Valtioneuvoston vuonna 2021 hyväksymä laaja-alainen ja poikkihallinnollinen ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma edistää ihmiskaupan ilmituloa, tehostaa rikosvastuun toteutumista ja parantaa ihmiskaupan uhrien asemaa. Suomen viranomaisten olisi edelleen pyrittävä havaitsemaan ja estämään ihmiskauppa rajatarkastustoimien avulla, etenkin kasvaneiden muuttovirtojen yhteydessä.</p> <p>Tavoitteena on kehittää rajavalvontajärjestelmän kykyä havaita, paljastaa ja torjua ihmiskauppaa. Suomessa PTR-viranomaiset (poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos) torjuvat yhteistyössä rajat ylittävää vakavaa rikollisuutta, kuten ihmiskauppaa. Rajavalvontajärjestelmän toimintaa osana ihmiskaupan torjuntaa pyritään ohjelmakaudella vahvistamaan mm. rajavalvontaviranomaisten koulutuksella, ...</p> <p>Ihmiskaupan torjuntaan ei ole suunnitteilla erillisiä toimia, vaan se huomioidaan muiden toteutettavien toimien yhteydessä.</p> <p>Tulostavoitteet: Rajavalvonnasta vastaavilla viranomaisilla on riittävä osaaminen ihmiskaupan havaitsemiseksi.</p>	
Avustus	75 % Tuki voidaan korottaa 90 prosenttiin BMVI-asetuksen (EU) 2021/1148 liitteen IV mukaisissa, rajavalvonnan puitteissa toteutettavissa toimissa, joilla parannetaan ihmiskaupan uhrien tunnistamista ja heille annettavaa välitöntä tukea sekä kehitetään ja tuetaan asianmukaisia mekanismeja, joiden avulla kyseiset kohderyhmät ohjataan palveluihin sekä rajat ylittävän yhteistyön lisääminen ihmiskauppioiden havaitsemiseksi rajavalvonnan puitteissa.
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	ISF-rahaston tuella parannetaan eri toimijoiden kykyä tunnistaa, selvittää ja paljastaa ihmiskauppaa sekä kehitetään prosesseja avun piiriin pääsemiseksi. AMIF-rahastosta tuetaan ihmiskaupan uhrien parempaa tunnistamista vastaanottopalveluissa sekä ihmiskaupan uhrien erityistarpeiden huomioimista maahanmuuttajille suunnatuissa palveluissa ja palauttamisen tukitoimissa.
Sovellettavat indikaattorit -	

Hakuaika	
----------	--

1.2 Eurooppalaisen raja- ja merivartioston kehittäminen

Rajaturvallisuuden strategista suorituskykyä parannetaan seuraavilla toimilla:

Raja- ja merivartiokoulun roolin vahvistaminen Frontexin kumppanuusoppilaitoksena ja Frontexin tukeminen tarkistetun EURMV-asetuksen täytäntöönpanossa	
<p>Raja- ja merivartiokoulun roolia Frontexin kumppanuusoppilaitoksena vahvistetaan kaikilla tasoilla osana eurooppalaisen raja- ja merivartioiden koulutuskonseptin kehittämistä, ja Frontexia tuetaan tarkistetun EURMV-asetuksen täytäntöönpanossa. Yhteistyö kattaa sekä pysyvän joukon jatkokoulutuksen että akateemisen koulutuksen (Frontexin maisteriohjelman osallistuminen). Koulutusjärjestelmän suunnittelussa huomioidaan myös infrastruktuuria ja välineistöä koskevat vaatimukset.</p> <p>Tulostavoitteet: Suomalaisilla pysyvän joukon jäsenillä ja yhdenmetyt rajaturvallisuuden suunnitteluun (ml. strategiseen) ja toimeenpanoon osallistuvilla on riittävä ammattitaito.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
<p>O.1.8 Tukea saaneiden osallistujien määrä</p> <p>O.1.8.1 josta koulutustoimien osanottajien määrä</p> <p>R.1.19 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja</p>	
Hakuaika	Tähän liittyviä toimia ei käynnistetä vuosina 2022-2023.

Operatiivisen toimintakyvyn ylläpitämistä tuetaan seuraavilla toimilla:

Kaluston uusiminen ja suorituskykyjen parantaminen huomioiden Frontexin standardit (90 % rahoitus mahdollinen)
<p>Kansallisen IBM-strategian 2019-2021 mukaisesti Suomi osallistuu aktiivisesti Euroopan raja- ja merivartiostoon (EURMVV/Frontex) toiminnan kehittämiseen. Tavoite Frontexin tehokkuuden ja vaikuttavuuden edistämisestä on kirjattu myös pääministeri Marinin hallitusohjelmaan. Suomi osallistuu vuodesta 2021 alkaen Frontexin pysyvään raja- ja merivartioiden joukkoon Eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen ((EU) 2019/1896) velvoitteiden mukaisesti. Suomen osuus pysyvästä joukosta vuonna 2021 on 72 henkilöä 4 kuukauden operaatioissa ja 8 henkilöä kahden vuoden määräaikaisissa operatiivisissa tehtävissä. Lisäksi edellytetään valmiutta lähettää 30 henkilöä nopeisiin rajainterventioihin. Suomalaisten lukumäärä 2027 EURMV-käytössä olisi 140 henkilöä, joista 30 kahden vuoden komennuksella. Henkilöstön lisäksi Suomi antaa viraston käyttöön vuosittain sovitun kaluston (partiovene, lentokone) miehistöineen. Henkilöstö on perehdytettävä ja varustettava tehtävien vaatimalla kalustolla. Riittävä valmius on oltava myös erikoiskaluston, kuten pimeätoimintavälineistön osalta. Kansallisen komponentin suorituskyvyn paraneminen heijastuu pysyvän joukon suorituskykyyn. Samalla on varmistettava, ettei henkilöstön ja kaluston lähettäminen vaaranna Suomen kykyä hoitaa ulkorajavalvonta uskottavasti ja siten kantaa vastuunsa EURMV:ssa.</p>

Voimankäyttötilanteiden määrä rajaturvallisuustehtävissä on ollut kasvussa, mutta henkilökohtaisia suojavälineitä on ollut vain pienellä osalla rajavartijoista. Rajavalvonnan ajoneuvokaluston tilanne on rauhallisen rajatilanteen vallitessa kohtalaisen hyvä ja riittää perustehtäviin, mutta normaalitilanteesta vaativampiin tilanteisiin siirryttäessä nykyinen ajoneuvokalusto on osoittautunut riittämättömäksi.

Kansalliseen IBM-strategiaan kuuluvaa suorituskykyjen kehittämissuunnitelmaa toteutetaan BMVI-rahaston tuella. Maa- ja merivalvonnan kalustoa uusitaan ja suorituskykyjä parannetaan huomioiden Frontexin standardit ja pysyvän joukon tehtävien edellyttämät varustehankinnat. Ajoneuvokaluston uusimista jatketaan samalla tasolla kuin ohjelmakaudella 2014-2020, jonka aikana on hankittu yhteensä yli 150 ajoneuvoa (partioautoja, moottorikelkkoja ja mönkijöitä). Ohjelmakaudella 2014-2020 tehtyjä täydentäviä taktisten suojavälineiden hankintoja ja kehitystyötä jatketaan. Arktisen toimintaympäristön olosuhteet huomioidaan määritettäessä välineille ja järjestelmille operatiivisia vaatimuksia. Robotiikan, esim. autonomisesti toimivan dronen tai muun valvontarobotin, kehittämiseen rajavalvontatehtävissä panostetaan. Kaikissa toimissa huomioidaan eurooppalainen kehitystyö, erityisesti Frontexin standardointi ja suorituskykyjen kehittämissuunnittelu.

Varmistetaan, että suorituskyvyn turvaamiseksi poikkeustilassa, viranomaisella on kyky ottaa vastaan tukea myös EU:lta esim. pysyvän rajajoukon muodossa.

Tulostavoitteet: Kaikki operatiivisissa rajaturvallisuustehtävissä toimivat on varustettu henkilökohtaisin taktisin suojavarustein työturvallisuuslain edellyttämälle tasolle. Varusteet vastaavat myös pysyvän joukon tehtävissä edellytettäviä vaatimuksia. Valvontakalustoa ja suorituskykyjä on uusittu yhteiset standardit huomioiden. Kansallinen suorituskyky on riittävästi resursoitu kohtaamaan myös äkilliset toimintaympäristön muutokset, ja EU:n tarjoama apu pystytään tehokkaasti hyödyntämään.

Avustus	75 % Tukea voidaan korottaa 90 prosenttiin BMVI-asetuksen (EU) 2021/1148 liitteen IV mukaisissa toimissa, joilla kehitetään Euroopan raja- ja merivartiostoa antamalla tukea rajaturvallisuudesta vastaaville kansallisille viranomaisille toimenpiteisiin, jotka liittyvät yhteisten valmiuksien kehittämiseen, yhteisiin hankintoihin, yhteisten standardien vahvistamiseen ja muihin toimenpiteisiin, joilla virtaviivaistetaan jäsenvaltioiden ja Euroopan raja- ja merivartiostojen välistä yhteistyötä ja koordinaatiota.
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.1.5 Hankittujen ilma-alusten määrä O.1.5.1 josta hankittujen miehittämättömien ilma-alusten määrä O.1.6 Hankittujen meriliikennevälineiden määrä O.1.7 Hankittujen maakulkuneuvojen määrä R.1.14 Euroopan raja- ja merivartiostojen kalustoreserviin rekisteröityjen laitteiden määrä R.1.15 Euroopan raja- ja merivartiostojen käyttöön asetettujen laitteiden määrä	
Hakuaika	Kevät 2022

1.3 Virastojen välisen yhteistyön parantaminen

Rajaturvallisuuden strategista suorituskykyä parannetaan seuraavilla toimilla:

Osallistutaan EURMV:n ja Schengen-järjestelmän kehittämiseen ja toimeenpanoon. Vahvistetaan kansallista IBM-koordinaatiomekanismia ja turvataan resurssit osallistua Frontexin suunnitteluprosesseihin ja työryhmiin. (kesken)	
<p>Kansallisen IBM-strategian mukaisesti Suomi osallistuu aktiivisesti Euroopan raja- ja merivartiostoviraston (EURMVV/Frontex) toiminnan kehittämiseen. Eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen ((EU) 2019/1896) eli ns. EURMV 2.0-asetuksen tehokas toimeenpano on yksi Suomen keskeisiä prioriteetteja, ja tavoite Frontexin tehokkuuden ja vaikuttavuuden edistämisestä on kirjattu myös pääministeri Marinin hallitusohjelmaan. Hyvin toimiva EU:n yhdenmety rajaturvallisuusjärjestelmä on tärkeää Suomen sisäiselle turvallisuudelle. EU:n lainsäädännön, yhteisten toimintamallien ja tekniikan kehittäminen ja nopea käyttöönotto on tärkeää järjestelmän toimivuuden kannalta.</p> <p>Rajavartiolaitoksen koordinoima kansallinen IBM-työryhmä, johon kuuluu laajasti viranomaisia, takaa kansallisen IBM-strategian kokonaisvaltaisen hallinnoinnin. EURMV 2.0-asetuksen ja erityisesti Euroopan yhdenmety rajaturvallisuusjärjestelmän (EIBM) kehittämisen mukanaan tuomat velvoitteet näkyvät Rajavartiolaitoksen toiminnassa monella osa-alueella. Suomi osallistuu vuodesta 2021 alkaen operatiivisen toiminnan aloittavaan pysyvään joukkoon asetuksen määrittämien velvoitteiden mukaisesti. Suomen osallistumisvelvoite edellyttää kansallisten koordinaatorakenteiden vahvistamista ja vaikuttaa oleellisesti kansallisten rajaturvallisuustehtävien hoitoon, koska resursseja on irrotettava pysyvän joukon käyttöön.</p> <p>Rajavartiolaitos osana Euroopan raja- ja merivartiostoa osallistuu muiden viranomaisten kanssa aktiivisesti viraston toimintaan ja kehittämiseen kaikilla tasoilla (hallintoneuvosto, High Level IBM työryhmä, viraston johtamat verkostot (PRN, VAN, FRAN). Kansallisen toimeenpanon kannalta tärkeiden viraston työryhmien määrän kasvaminen ja toimintojen laajeneminen lisää välttämätöntä osallistumista.</p> <p>Tavoitteena on osallistua EURMV:n kehittämiseen ja turvata kyky osallistua EURMV:n operatioihin vahvistamalla kansallisia kapasiteetteja sekä edistää järjestelmän toimivuuden kannalta keskeisten yhteisten toimintamallien ja tekniikan kehittämistä ja nopeaa käyttöönottoa.</p> <p>Suomi osallistuu aktiivisesti Schengen-järjestelmän kokonaisvaltaiseen kehittämiseen ja tukee Schengen-alueen vahvistamista.</p> <p>Tulostavoitteet:</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Hakuaika	

Operatiivisen toimintakyvyn ylläpitämistä tuetaan seuraavilla toimilla:

Yhdyshenkilötoiminta (90 % rahoitus mahdollinen)	
<p>Turvallisuushkia torjutaan eurooppalaisen neliportaisen maahanpääsyn valvontamallin mukaisesti jo ulkomailla. Rajatilanteen muutokset voivat olla nopeita, ja toimivan ennakkovaroitusjärjestelmän merkitys korostuu. Maahanmuuttoalan yhdyshenkilöt (Immigration Liaison Officers, ILO) riskianalyysin perusteella valituissa kohteissa kolmansissa maissa ovat erittäin tärkeä tiedonlähde ja osa ennakkovaroitusjärjestelmää, koska tulevaisuuteen suuntaavaa, rajavartiotoiminnan kannalta oleellista tutkimustietoa on hyvin vähän. Yhdyshenkilötoiminnan avulla on ohjelmakaudella 2014-2020 onnistuttu torjumaan tuhansien laittomasti maahan pyrkivien, mahdollisten ihmiskaupan uhrien sekä oletettavasti matkan kohdemaassa rikoksiin syyllistyvien viisumin saanti ja matka Suomeen ja edelleen Schengen-alueelle.</p> <p>Rajavartiolaitoksella on tällä hetkellä neljä pysyvästi ulkomaille sijoitettua yhdyshenkilöä sekä yksi kiertävä yhdyshenkilö. Yhdyshenkilöt ovat sijoitettuna Kiinaan (Peking), Venäjälle (Moskova ja Pietari) ja Baltiaan (Tallinna). Kiertävän yhdyshenkilön sijoituspaikka on Helsinki ja toiminnan painopistealueet ovat Suomen edustustojen tukeminen Turkissa ja Intiassa. Lisäksi RVL:lla on kaksi osa-aikaista vartiostojen alaisuuteen sijoitettua yhdyshenkilöä Murmanskissa ja Petroskoissa Venäjällä. Yhdyshenkilöille on tarve korkean laittoman maahantulon maissa tai maissa, joista kohdistuu voimakasta maahantulon painetta EU-alueelle. Rajavartiolaitoksen, poliisin ja Tullin yhdyshenkilöt tekevät tiivistä yhteistyötä sekä keskenään että ulkoasiain- ja maahanmuuttohallinnon kanssa.</p> <p>BMVI-tuella lähetetään yhdyshenkilöitä kolmansiin maihin. Yhdyshenkilöiden keskeisenä tehtävänä on osallistua edustustojen viisumimyöntöprosessiin, kouluttaa viisumihenkilöstöä ja tukea liikenteenharjoittajia. Viisumimyöntöprosessiin osallistuminen on osa konsuliyhteistyötä, jolla edistetään osaltaan raja- ja viisumisäännösten tehokasta ja yhtenäistä soveltamista sekä osallistutaan näitä asioita koskevaan viisumihenkilöstön kouluttamiseen. Liikenteenharjoittajien tukemisella tarkoitetaan liikenteenharjoittajien kouluttamista ja tukemista matkustusasiakirjoihin liittyvissä asioissa sekä kolmansissa maissa että kotimaassa.</p> <p>Tulostavoitteet:</p>	
Avustus	75 % Tuki voidaan korottaa 90 prosenttiin BMVI-asetuksen (EU) 2021/1148 liitteen IV mukaisissa toimitissa, joissa on kyseessä maahanmuuttoalan yhteyshenkilöiden yhteinen lähettäminen kolmansiin maihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1240(1) mukaisesti.
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.1.9 Kolmansiin maihin lähetettyjen maahanmuuttoalan yhteyshenkilöiden määrä	
Hakuaika	Kevät 2022

PTR-viranomaisten analyysikyvykkyden ja tietojen koontiin liittyvän yhteistyön kehittäminen

Kansallinen viranomaisyhteistyö rajaturvallisuuden alalla on Suomessa toimivaa ja laajaa. PTR-yhteistoiminnan (poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos) perustana on yhteinen ja ennakoiva tilannekuva ja analysoitu arvio toimintaympäristön muutoksista ja päivittäinen tietojenvaihto. PTR-viranomaisten rikostiedustelu- ja rikosanalyysitoimintaa varten voidaan perustaa yhteisiä rikostiedusteluyksiköitä, joiden tehtävänä on hankkia, analysoida ja välittää ajantasaista ja kattavaa rikostiedustelutietoa PTR-viranomaisten valtakunnallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarkoituksiin. Yksi keskeinen PTR-toiminnan tavoite on rajat ylittävän vakavan rikollisuuden paljastaminen ja torjunta maa-, meri- ja ilmarajoilla. PTR-viranomaisilla on käytössään mm. yhteinen, keskitetty kameravalvontajärjestelmä rajanylityspaikoilla matkustajasatamissa, lentoasemilla ja maarajoilla. Järjestelmän teknisenä ylläpitäjänä toimii Tulli. Kaikki kolme viranomaista ovat toimivaltaisia rikosten estämisessä, paljastamisessa ja selvittämisessä. Rajavalvonnassa erityishuomio kiinnittyy ihmiskauppaan, ihmiskuljetukseen ja terrorismiin. Tätä yhteistyötä voidaan edelleen tiivistää BMVI-rahoituksella.

Ohjelmakaudella arvioidaan PTR-viranomaisten rikostiedustelu- ja analyysirakenteen resursseja ja toimivuutta sekä kehitetään PTR-viranomaisten analyysikyvykkyttä ja yhteistyötä tietojen koonnissa erityisesti laillisten rajanylitysten helpottamiseksi, laittoman maahanmuuton sekä rajat ylittävän rikollisuuden ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä koordinoitun muuttoliiketilannekuvan ylläpitämiseksi. PTR-viranomaisten välisen tiedonvaihdon parantamiseksi mm. laajennetaan nykyistä PTR-viranomaisten yhteistä kameravalvontajärjestelmää uusiin rajanylityspaikkoihin.

Tulostavoitteet: PTR-viranomaisten analyysikyvykkyys hyödyntää automatisaatiota ja koneoppimista yhteisen analyysin, vihjeiden ja tietojen käsittelyssä. PTR-kameravalvontajärjestelmä kattaa keskeisimmät satamakohteet.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Haku aika	Kevät 2023, syksy 2023

1.4 Unionin säännösten yhdenmukainen soveltaminen

Rajaturvallisuuden strategista suorituskykyä parannetaan seuraavilla toimilla:

Schengen- ja haavoittuvuusarvioinneissa havaittujen puutteiden korjaaminen

Suomen rajaturvallisuusjärjestelmästä ja palautuksista tehtiin Schengen-arviointi vuonna 2018. Frontexin haavoittuvuusarviointit (viimeisin 2020) ovat vahvistaneet Schengen-arvioinnin havaitsemat puutteet. Suomen vastineet suositukseen on esitetty laaditussa toimintasuunnitelmassa ja Suomen kansallisen IBM-strategian toimenpiteissä.

Tulokset olivat yleisesti ottaen erittäin myönteisiä, ja Suomen IBM-konseptin ja -strategian katsottiin olevan täysin Schengen-vaatimusten mukaisia ja edustavan eurooppalaista parasta käytännettä.

Arviointiraportin perusteella annettiin Suomelle myös tärkeitä suosituksia havaittujen merkittävien puutteiden korjaamiseksi. Ne liittyivät mm. maarajojen valvontajärjestelmän suorituskyvyn välttämättömään ja nopeaan kehittämiseen ja riittävän kansallisen kapasiteetin turvaamiseen rajaturvallisuuteen liittyvän uuden EU:n lainsäädännön toimeenpanemiseksi. Rajojen valvonnan kattavuus ei tällä hetkellä vastaa Schengen-vaatimuksia, ja suosituksen mukaisesti rajanylityspaikoilta on siirretty työpanosta itärajan valvontaan. Lisäksi valvontateknologian tasoa ja teknisen valvonnan kattavuutta on nostettu, mutta teknistä valvontaa on tarve laajentaa edelleen.

Schengenin tietojärjestelmän (SIS) osalta havaittujen puutteiden osalta suosituksissa todettiin mm., että Suomen tulee varmistaa, että sormenjäljet ja valokuva tallennetaan ja sormenjäljet liitetään SIS-kuulutuksiin aina, jos ne ovat saatavilla. Kansallisten tietojärjestelmien hakusovellukset tulee integroida SIS-järjestelmän kanssa, ja Maahanmuuttoviraston käyttämää UMA-Ulkonet-liittymää tulee kehittää edelleen siten, että hakutulos näyttää kaikki tarpeelliset tiedot kuulutuksesta (ml. valokuvat, sormenjälkien saatavuus ja linkit toisiin kuulutuksiin). Lisäksi UMA-järjestelmää koskien havaittiin useita puutteita liittyen mm. SIS-kuulutusten automaattiseen päivittämiseen ja jatkamiseen, mitätöityjen/kumottujen oleskelulupien ja viisumien syöttämiseen SIS-järjestelmään sekä asiakirjakuulutuksiin tehtäviin hakuihin.

Schengen- ja haavoittuvuusarvioinneissa havaittujen puutteiden korjaamista priorisoidaan BMVI-hankkeina koko rahoituskauden ajan kiinnittäen huomiota muuan muassa tiedon laadun parantamiseen. Rajojen valvonnan kehittämisen painopiste tulevalle rahoituskaudella on merkittävästi nykyistä kattavamman ja teknologisesti nykyaikaisen teknisen valvontakyvyn luominen maa- ja merirajoille. Tietojärjestelmiä ja niiden välisiä liittymiä parannetaan Schengenin säännösten vaatimalle tasolle mm. priorisoiden SIS-järjestelmään liittyvien vakavien puutteiden korjaamista ohjelmakauden alussa. Viranomaisten prosesseja ja ohjeita työstetään sen mukaisesti. Uusien toimintatapojen omaksuminen vaatii myös henkilöstön kouluttamista.

Tulostavoitteet: Maa- ja merivalvonnan tekniikan puutokset on paikattu Schengen-vaatimusten mukaisiksi. Tietojärjestelmät ja niiden väliset liittymät on parannettu Schengenin säännösten vaatimalle tasolle.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	Polisiyhteistyöhön liittyvien Schengen-arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamista toteutetaan ISF-rahaston tuella.
Sovellettavat indikaattorit	
Hakuaika	Avoinna kaikissa hauissa

Operatiivisen toimintakyvyn ylläpitämistä tuetaan seuraavilla toimilla:

Asiakirjaväärennösten paljastamiskyvyn tehostaminen koulutuksin ja välinehankinnoin väärennöksien, kuvamanipulaatioiden ja kaksoishenkilöllisyyksien havaitsemiseksi

Vuonna 2019 rajatarkastuksessa tilastoititiin 433 kpl väärennettyä asiakirjaa. Asiakirjaväärennökset ovat entistä kehittyneempiä ja vaikeammin havaittavia. Kaikkien EU-maiden voimassa olevat passit ja oleskeluluvat sisältävät sirun, jolle on talletettu biometrisinä tunnisteina kasvokuva ja sormenjäljet. 2.8.2021 alkaen on alettu soveltaa ns. ID-asetusta (EU) 2019/1157, jonka mukaan kaikki matkustusasiakirjoina hyväksyttävät henkilökortit on myönnettävä sirullisina. Myös henkilökorttien sirut sisältävät kasvokuvan ja sormenjälkitiedot. Viranomaisilla ei ole riittävää osaamista eikä riittävän tehokkaita teknologisia ratkaisuja biometrinen tietojen hyödyntämiseen ja asiakirjaväärennösten luotettavaan havaitsemiseen. Käytettävissä ei ole myöskään mobiiliratkaisuja, joilla voitaisiin nopeuttaa väärennösten paljastumista. Viranomaisten kyvykkyyks tehdä rekisterien biometriikkaan liittyviä moneenvertailuja kaksoishenkilöllisyyksien estämiseksi ja ihmisten identiteetin suojaamiseksi vaatii kehitystyötä, samoin kuvamanipulaatioiden havaitseminen. Kuvamanipulaatiotekniikka on kehittynyt nopeasti ja viranomaisten tulee vastaavasti kehittää omaa toimintaansa väärinkäytösten estämiseksi ja paljastamiseksi. Välineistöä ja prosesseja tulee standardoida sekä matkustusprosessin että väärennösten havaitsemisen helpottamiseksi esim. matkustusasiakirjojen digitalisaation avulla. eAsiakirjoihin keskittyvälle asiakirjatutkinnan koulutukselle on selkeä tarve.

Päämääränä on tehostaa asiakirjaväärennösten ja ihmissalakuljetuksen paljastamiskykyä Schengen-suositusten mukaisesti koulutuksin ja välinehankinnoin väärennöksien, kuvamanipulaatioiden ja kaksoishenkilöllisyyksien havaitsemiseksi. Tavoitteena on havaita asiakirjaväärennökset luotettavasti ja tehokkaasti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. BMVI-tuella kehitetään ja lisätään viranomaisten koulutusta, jossa huomioidaan laittoman maahantulon jatkuvasti kehittyvät toimintatavat. Lisäksi kehitetään erilaisia teknisiä ratkaisuja mm. biometrinen tunnisteiden hyödyntämiseksi, kaksoishenkilöllisyyksien estämiseksi ja kuvamanipulaatioiden havaitsemiseksi tehokkaasti ja nopeasti. Viranomaisten käyttöön hankitaan asianmukaisia välineitä ja laitteita asiakirjatutkintaan.

Tulostavoitteet: Asiakirjatutkinnan koulutusta on lisätty. Viranomaisilla on käytettävissään ajantasaiset menetelmät, tietojärjestelmät ja prosessit sekä mobiiliratkaisut asiakirjaväärennösten havaitsemiseksi ja biometrinen tunnisteiden hyödyntämiseksi.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	O.1.1 Rajanylityspaikoille hankittujen laitteiden määrä O.1.8 Tukea saaneiden osallistujien määrä: O.1.8.1 josta koulutustoimien osanottajien määrä O.1.10 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä R.1.14 Euroopan raja- ja merivartiostalon kalustoreserviin rekisteröityjen laitteiden määrä R.1.15 Euroopan raja- ja merivartiostalon käyttöön asetettujen laitteiden määrä R.1.19 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja
Haku aika	Kevät 2023

Kansallisen riskianalyysimallin yhdenmukaistaminen yhteisen eurooppalaisen CIRAM-mallin kanssa	
<p>Kansallinen riskianalyysimalli yhdenmukaistetaan yhteisen eurooppalaisen CIRAM-mallin kanssa (Common Integrated Risk Analysis Model). Operatiivisen ja taktisen tason loppukäyttäjille räätälöityjä CIRAM-malliin perustuvia riskianalyysituotteita ja -profiileja parannetaan ja varmistetaan henkilöstön mallia koskeva ammattitaito.</p> <p>Tulostavoite: Kansallinen riskianalyysimalli on yhdenmukaistettu CIRAM-mallin kanssa.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Haku aika	Tähän liittyviä toimia ei käynnistetä vuosina 2022-2023.

1.5 Laaja-alaisten tietojärjestelmien perustaminen rajaturvallisuustarkoituksiin, käyttö, ylläpito ja yhteentoimivuus

EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuuden vaatimat integraatiot ja kansalliset jatkokehitystarpeet (90 % rahoitus mahdollinen) sekä näihin liittyvä koulutus
<p>Kansalliset viranomaiset käyttävät EU:n tietojärjestelmiä päivittäisessä työssään. Euroopan laajuisesti yhteentoimivat tietojärjestelmät mahdollistavat sen, että toimivaltaisilla viranomaisilla on entistä nopeammin sekä aikaisempaa luotettavampaa ja kattavampaa tietoa EU:n alueella olevista kolmansien maiden henkilöistä. EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuudella (interoperability) edistetään sisäistä turvallisuutta, rajaturvallisuutta ja muuttoliikkeen hallintaa.</p> <p>Kaikki rajaturvallisuuteen liittyvät viranomaiset ovat ohjelmakaudella 2014-2020 toteuttaneet hankkeita EU-laajuisten tietojärjestelmien kehittämiseksi ja yhteentoimivuuteen valmistautumiseksi. EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta annetut EU-asetukset edellyttävät mm. kansallisen rajapinnan luomista eurooppalaiseen hakuportaaliin (ESP) ja tiedon ajantasaista liikkumista eri järjestelmien välillä. Yhteentoimivuuden rakentaminen edellyttää lukuisia muutostöitä olemassa oleviin tietojärjestelmiin sekä uutta tietojärjestelmiin liittyvää kehitystyötä.</p> <p>Tavoitteena on kehittää viranomaisten tietojärjestelmiä EU:n yhteentoimivuusasetusten sekä mm. EES-, ETIAS- ja SIS-asetusten velvoitteiden mukaisesti, toteuttaa yhteentoimivuuden vaatimat integraatiot ja kansalliset jatkokehitystoimet. Lisäksi kunkin jäsenvaltion on perustettava kansallinen ETIAS-yksikkö käsittelemään hakemukset, jotka keskusyksikkö on siirtänyt kansallisten yksiköiden käsiteltäviksi. Kansallisen ETIAS-yksikön perustaminen Rajavartiolaitokseen on aloitettu ohjelmakaudella 2014-2020. Tällä hetkellä käynnissä ovat EES- ja ETIAS-järjestelmien käyttöönottoon liittyvät tietojärjestelmämuutokset eri viranomaisten järjestelmiin ja liitännät yhtenäiseen kansalliseen rajapintaan (NUI). Tietojärjestelmäkehitystä jatketaan edelleen BMVI-tuella.</p>

Uusien SIS-asetusten soveltaminen tuo mukanaan merkittäviä muutoksia kansallisille viranomaisille. SIS-asetusten aiheuttamia kansallisia lainsäädäntömuutoksia on valmisteltu ja niiden on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti, kun asetusten mukainen SIS-järjestelmän toiminta aloitetaan komission päätöksellä. Viestintäinfrastruktuurin rakentaminen, rajapintamuutostyöt ja muutokset kansallisiin tietojärjestelmiin ovat kesken. SIS-järjestelmään liittyvät Schengen-kuulutukset vaativat muutoksia mm. uuteen poliisiasiain VITJA-tietojärjestelmään, johon kerättävää tietoa voidaan siirtää EU:n yhteisiin tietojärjestelmiin. Ennen Vitjan käyttöönottoa ko. muutoksia toteutetaan jo nykyiseen Patja-järjestelmään. Suomella ei ole käytössä SIS-tietokannan kansallista kopiota, mutta sellaisen käyttöönottoon varaudutaan ohjelmakaudella.

Palautusten osalta merkittävä muutos ovat uudet palauttamiskulutukset. Kyse on kokonaan uudesta koulutusluokasta, sillä tällä hetkellä SIS-järjestelmässä kuulutetaan vain Schengen-aluetta koskevat maahantulokiellot. Uudistuksen myötä kuulutusten kokonaismäärä sekä erilaiset lisäselvitys- ja neuvottelupyynnöt tulevat lisääntymään.

Yhteentoimivuuden toimeenpano aiheuttaa tietojärjestelmämuutosten lisäksi koulutustarpeita. Viranomaisten tulee kyetä täysimääräisesti noudattamaan uusia asetuksia ja käyttämään yhteentoimivia tietojärjestelmiä asianmukaisesti. Prosessien, ohjeistuksen ja käyttäjien osaamistason tulee olla riittävällä tasolla, jotta järjestelmien mahdollistamat toimenpiteet voidaan toteuttaa käytännössä ja esim. vastata kyselyihin ja pyyntöihin annetussa määräajassa.

BMVI-tuella järjestetään viranomaisille koulutusta yhteentoimivuuasetusten toimeenpanosta ja tietojärjestelmämuutosten käyttöönotosta.

Tulostavoitteet: Käytössä olevissa kansallisissa tietojärjestelmissä on huomioitu EU-asetusten velvoitteet, ja järjestelmät on integroitu EU-laajuisiin, yhteentoimiviin tietojärjestelmiin. Viranomaiset on koulutettu tietojärjestelmien käyttöön.

Yhteentoimivuu koskee useita eri viranomaisten tietojärjestelmiä, kuten EU:n viisumitietojärjestelmä (VIS), Schengenin tietojärjestelmä (SIS), rajanylitystietojärjestelmä (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS). BMVI-rahaston toimiala kattaa tietojärjestelmien kehittämisen niiltä osin, kuin se liittyy rajaturvallisuuteen ja viisumipolitiikkaan. Viisumitietojärjestelmän kehittämistä tuetaan erityistavoitteen 2 puitteissa.

Avustus	75 % Tuki voidaan korottaa 90 prosenttiin BMVI-asetuksen (EU) 2021/1148 liitteen IV mukaisissa toimissa, joiden tavoitteena on parantaa tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien yhteentoimivuu.
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	Tästä tuetaan rajaturvallisuustarkoituksiin liittyvää tietojärjestelmäkehittämistä. Lainvalvontatarkoituksiin sekä ECRIS-TCN-järjestelmään liittyviä toimia toteutetaan ISF-rahaston tuella.
Sovellettavat indikaattorit O.1.10 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietotekniisten toimintojen määrä O.1.11 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen EU:n laaja-alaisten tietojärjestelmien määrä: O.1.11.1 josta kehitettyjen laaja-alaisten tietojärjestelmien määrä O.1.8 Tukea saaneiden osallistujien määrä: O.1.8.1 josta koulutustoimien osanottajien määrä	

R.1.19 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja	
Hakuaika	Avoinna kaikissa hauissa

ET 1 Operatiivinen tuki

Operatiivinen tuki	
Operatiivista tukea käytetään unionin hyväksi suoritettaviin rajaturvallisuustehtäviin: rajavalvonnan toiminta- ja henkilöstökustannuksiin, tietojärjestelmien ylläpitokuluihin, toimitilojen vuokrakustannuksiin sekä kaluston huolto- ja korjauskustannuksiin. EU-laajuisten tietojärjestelmien käyttöönotto sekä kasvavat kysely- ja matkustajamäärät edellyttävät henkilöstön ja osaamisen lisäämistä järjestelmien ylläpitoon.	
Operatiivinen tuki on tarkoitettu toiminnasta aiheutuviin juokseviin kuluihin, eikä sitä voi käyttää kehittämistoimintaan.	
Avustus	100 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Rajavartiolaitos ja Tulli
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Hakuaika	Avoinna kaikissa hauissa

ET 1 Erityistoimet

(jos haetaan ja saadaan erityistoimirahoitusta)

ET 2. Yhteinen viisumipolitiikka

Tuetaan yhteistä viisumipolitiikkaa viisumien myöntämiseen sovellettavan yhdenmukaisen lähestymistavan varmistamiseksi ja laillisen matkustamisen helpottamiseksi sekä autetaan ehkäisemään muuttoliike- ja turvallisuusriskejä.

2.1 Tehokkaiden ja asiakaslähtöisten palvelujen tarjoaminen viisuminhakijoille

Viisumitietojärjestelmän asiakaslähtöisyyden ja sähköisen viisumiprosessin kehittäminen

Kansallinen viisumitietojärjestelmä on osa yhteistä Schengen-alueen viisumitietojärjestelmää ja se perustuu EU-laajuiseen säädöspohjaan. Viisumitietojärjestelmään kohdistuu EU-säätelyä ja kansallisesta lainsäädännöstä kumpuavia velvoitteita ja suoraan sovellettavia toiminnallisuuksia, jotka tulee huomioida viisumikäsittelyprosessissa.

Kansallinen viisumitietojärjestelmä sisältää riippuvuuksia muihin maahantuloon ja sisäiseen turvallisuuteen liittyviin tietojärjestelmiin. Viisumitietojärjestelmän käyttäjät ovat usean eri hallinnonalan viranomaisia, ja järjestelmällä on rajapintoja ja integraatioita muiden viranomaisten järjestelmiin ja palveluntarjoajiin. Järjestelmien keskinäisriippuvuus on otettava huomioon viisumitietojärjestelmän kehityksessä. Lisäksi tulee huomioida hallitusohjelman digitalisaatioon liittyviä tavoitteita mm. pyrkimällä hakemusprosessin sähköistämiseen siellä, missä se on teknisesti ja toiminnallisesti mahdollista.

Päämääränä on parantaa viisumitietojärjestelmän asiakaslähtöisyyttä, käyttäjäystävällisyyttä ja saatavuutta kehittämällä sähköisen viisumiprosessin toiminnallisuuksia, mobiiliprosessia ja viisumihakijan portaalia. Kehityksessä huomioidaan Schengen-vaatimukset, viisumisäännöstö ja tietosuojalainsäädäntö, ja siinä hyödynnetään teknologian suomia mahdollisuuksia (mm. uusi arkkitehtuuri, tekoäly, infra, laitealusta, käyttöliittymä, palvelumuotoilu). Kehitystyössä otetaan huomioon myös ympäristötavoitteet. Asiakaslähtöisyys ja digitalisointi huomioidaan koko järjestelmäkettussa siten, että kansallinen viisumitietojärjestelmä vastaa säädöksiä ja toimii viisumikäsittelijöiden ja virkailijoiden viranomaisjärjestelmänä, jolla voidaan tarjota nykyaikaisten toimintamallien mukaisia toimintaprosesseja ja asiakaspalvelua.

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, joissa esimerkiksi

- kehitetään sähköistä viisumiprosessia kuten sähköiseen tunnistautumiseen, maksamiseen, allekirjoitukseen, viisumipäätökseen ja e-viisumiin liittyviä toimintatapoja ja järjestelmätoiminnallisuuksia
- rakennetaan viisumitietojärjestelmään viisumihakijan portaali ja/tai jatkokehitetään sitä
- edistetään uuden teknologian kuten mobiiliratkaisujen käyttöönottoa viisumiprosessissa.

Tulostavoitteet: Viisumiprosessi on uudistettu täysin sähköiseksi. Viisumihakijan portaali on otettu käyttöön globaalisti. Käytössä on uusi, modulaarinen, joustava sekä käyttäjäystävällinen viisumitietojärjestelmä.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.2.1 Viisumihakemusten käsittelyn digitalisoimista tukevien hankkeiden määrä O.2.4 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä R.2.8 Schengen-alueen ulkopuolisten uusien/parannettujen konsulaattien määrä R.2.8.1 josta niiden konsulaattien määrä, joiden asiakaslähtöisyyttä viisumihakijoiden kannalta on parannettu R.2.10 Digitaalisin menetelmin jätettyjen viisumihakemusten määrä	
Haku aika	Kevät 2022 / Kevät 2023

Edustustojen asiakaspalvelupisteiden ja niiden tekniikan uusiminen

Suomen edustustojen asiakaspalvelutilat ovat asiakkaan yksityisyyden suojaan kuuluvien asioiden käsittelyn kannalta asiointitilanteessa riittämättömät. Toimitilojen turvallisuuden on havaittu olevan puutteellista, eivätkä toimitilat mahdollista nykyisellään tietoturvallisten haastattelujen pitämistä. Nykyisiin edustustojen asiakastiloihin ei voida asentaa viisumisäännösten mukaisia vaadittavia teknisiä välineitä, joita tarvitaan asiakkaiden haastatteluun. Kaikissa konsulaateissa, joissa käsitellään maahantulolupa-asioita, on tehtävä kartoitus tiloista ja muutostarpeista.

Maahantulolupa-asioiden käsittely tulee muuttumaan EU-laajuisten tietojärjestelmien ja niiden yhteentoimivuuden täytäntöönpanon myötä. Maahantulo-prosessit muuttuvat koskemaan suurempaa joukkoa viranomaisia. Uusista vaatimuksista johtuen tietojen saanti paranee ja samalla konsulaattien vastuut ja velvollisuudet lisääntyvät. ETIAS-järjestelmän (Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä) käyttöönoton myötä voidaan mm. kutsua ennakkolupaa hakeva henkilö haastatteluun hakijan kotimaassa sijaitsevaan konsulaattiin, mikä aiheuttaa uusia vaatimuksia myös konsulaattien toimitiloihin ja niiden kalustukseen, laitteisiin (biometriikka, video), tietoliikenne- ja turvateknologisiin sekä turvallisuuteen (ml. kyberturvallisuus).

Päämääränä on edistää maahantulo hakemusten vastaanoton palvelujen ja prosessien asiakaslähtöisyyttä ja luotettavuutta. Asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuutta ja tietosuojaa parannetaan, ja edistetään yleistä turvallisuuden tasoa tarvittavine turvatoimineen uusimalla asiakaspalvelupisteitä ja niiden tekniikkaa edustustoissa. Tarpeita on esim. turvallisille asiakashaastattelupisteille, joilla mahdollistetaan monitoimisuus asiakastilanteissa, haastatteluista biometriikoiden keräämiseen. Keskinäisriippuvuuksista johtuen vaatimukset ja aikataulu muotoutuvat mm. ETIAS-asetuksen ja VIS-asetusmuutosten sekä muiden yhteentoimivuutta koskevien EU-asetusten täytäntöönpanon mukaisesti.

Tulostavoitteet: Edustustojen asiakaspalvelupisteitä on uudistettu nykyistä turvallisemmiksi ja toimivammiksi. Tilat mahdollistavat uusien vaatimusten mukaiset, sujuvat ja tietoturvalliset maahantulolupaprosessit. Toimitilojen käyttö on sujuvaa ja ongelmattonta myös niissä poikkeustilanteissa, joissa ulkoinen palveluntarjoaja on estynyt tai ei muutoin pysty toimimaan sopimusten ja asetettujen vaatimusten puitteissa.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.2.6 Ylläpidetyn/korjatun infrastruktuurin määrä R.2.8 Schengen-alueen ulkopuolisten uusien/parannettujen konsulaattien määrä: R.2.8.1 josta niiden konsulaattien määrä, joiden asiakaslähtöisyyttä viisumihakijoiden kannalta on parannettu	
Hakuaika	Kevät 2023

2.2 Tuki jäsenvaltioille viisumien myöntämisessä

Viisumiproessin uudistaminen ulkoistuskumppanista riippumattomaksi

Ulkoministeriö on ulkoistanut osan viisumiprozessistaan. Kaikista Suomen käsittelemistä viisumihakemuksista ulkoistuskumppani ottaa vastaan n. 99,7 %. Schengen-arvioinnissa vuonna 2018 todettiin Suomen viisumiprozessin olevan liian riippuvainen yksittäisestä ulkoisesta palveluntarjoajasta ja sen tietojärjestelmistä. Myös komission tietosuojatarkastuksessa (2018) nähtiin ulkoistuskumppanin rooli ongelmallisena tietosuoja näkökulmasta, koska viisumihakemusten liiteasiakirjat ja niiden sähköinen arkisto ovat nykyisellään ulkoistuskumppanin palvelimilla.

Päämääränä on uudistaa viisumiprozessi ulkoistuskumppanista riippumattomaksi. BMVI-tuella kehitetään mm. ulkoministeriön omia ja sen hallitsemia järjestelmätoiminnallisuuksia nykyisin käytössä olevien ulkoistuskumppanin järjestelmien tilalle huomioiden viisumihakijoiden, ulkoistuskumppanien ja edustustojen sekä viisumihakemuksia käsittelevien ja tarkastelevien viranomaisten käyttämät toiminnallisuudet. Nykyisin käytössä oleva ulkoistuskumppanin toimittama ELVIS-tietojärjestelmä korvataan kehittämällä toiminnot osaksi kansallista viisumitietojärjestelmää, joka sisältää mm. viisumihakemusten liiteasiakirjojen turvallisen siirron viisumitietojärjestelmään.

Tulostavoitteet: Viisumiprozessi on uudistettu ulkoistuskumppanista riippumattomaksi. Käytössä ovat ulkoministeriön omat, sen hallitsemat ja ulkoistuskumppanista riippumattomat järjestelmätoiminnallisuudet.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	O.2.4 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä
Hakuaika	Kevät 2022 / Syksy 2023

Edustustojen viestintäinfrastruktuurin parantaminen

Jatkossa Schengen-alueen ulkopuolelta tulevan viisumivapaan kolmannen maan kansalaisen tulee hakea etukäteen matkustuslupaa, jolloin henkilön maahantuloedellytyksiä voidaan arvioida jo ennen henkilön saapumista rajalle. Ennakkolupaa haetaan ETIAS-järjestelmässä (Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä). ETIAS-hakemukset käsitellään pääosin automaattisesti, mutta lisäselvityksiä vaativat hakemukset ohjataan manuaaliseen käsittelyyn kansallisiin ETIAS-yksiköihin. Kansallisella ETIAS-yksiköllä on mahdollisuus kutsua ETIAS -lupaa hakeva henkilö haastatteluun hakijan kotimaassa sijaitsevaan konsulaattiin. ETIAS-järjestelmän käyttöönotto tulee aiheuttamaan edustustoille ennakkolupaa hakevan asiakkaan vastaanottoon, haastatteluun ja tietojen tallentamiseen liittyviä tehtäviä yhdessä kansallisen ETIAS-yksikön kanssa. Mm. tietoliikenteeseen kohdistuvien vaatimusten kartoitus on käynnissä.

BMVI-tuella varaudutaan mm. ETIAS-lupahakijoiden haastatteluiden pitämiseen etäyhteydellä kansallisen ETIAS-yksikön kanssa. Edustustojen viestintäinfrastruktuuria parannetaan korkean tietoturvan edellyttämälle tasolle, Toteutettavissa toimissa huomioidaan ratkaisujen turvallisuus, teho, nopeus, käytettävyyden ja muut tietosuojavaatimukset.

Tulostavoite: Edustustoissa on käytössä ETIAS-prozessia tukeva tehokas ja tietoturallinen viestintäinfrastruktuuri.

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.2.4 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä R.2.8 Schengen-alueen ulkopuolisten uusien/parannettujen konsulaattien määrä R.2.8.1 josta niiden konsulaattien määrä, joiden asiakaslähtöisyyttä viisuminhakijoiden kannalta on parannettu	
Hakuaika	Kevät 2023

Asiakirjatutkintavälineistön parantaminen ja lisääminen	
<p>Edustustojen asiakirjatutkintavälineistö on osin vanhentunutta, eikä enää riittävää väärennösten havaitsemisessa. Monipuolisen biometriikan laadun seurannan merkitys on kasvanut, ja biometrinen tunnistamisen laadun jatkokehittämisessä haasteena on suoran nopean palautteen saaminen. Edustustojen asiakirjatutkintavälineistön päivittäminen aloitettiin vuonna 2020 kansallisella rahoituksella. Hankittu laitteisto sijoitettiin erityisesti niiden maiden edustustoihin, joista on korkea riski laittomaan maahantuloon. Edustustojen virkailijoille annettiin Suomessa kattava koulutus väärennösten tunnistamiseen.</p> <p>Päämääränä on puuttua tehokkaasti mahdollisiin väärennöksiin viittaaviin tekijöihin jo viisuminhakijoiden lähtömaassa ja estää epätoivottuja väärinkäytöksiä. Tavoitteen saavuttamiseksi parannetaan ja lisätään edelleen asiakirjatutkintavälineistöä ulkomaan edustustoissa ja panostetaan asiakirjatutkintalaitteiston koulutukseen maahantulolupa-asioiden parissa työskenteleville. Koneoppimisen mahdollisuudet osana asiakirjatutkintaa kartoitetaan.</p> <p>Tulostavoite: Edustustojen asiakirjatutkintavälineistöä on päivitetty vastaamaan nykyteknologiaa, ja käytävissä on tehokasta teknologiaa väärennösten havaitsemiseksi. Henkilöstöllä on riittävä asiakirjatutkinnan osaaminen.</p>	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit O.2.2 Tukea saaneiden osallistujien määrä O.2.2.1 joista koulutustoimien osanottajia R.2.8 Schengen-alueen ulkopuolisten uusien/parannettujen konsulaattien määrä R.2.8.1 josta niiden konsulaattien määrä, joiden asiakaslähtöisyyttä viisuminhakijoiden kannalta on parannettu R.2.12 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja	
Hakuaika	Syyskuu 2022

Tehdään liitetoimintojen, sähköisen arkistoinnin, ryhmittelyn, hakemuspalveluiden seurannan ja raportoinnin jatkokehitystä sekä keskeneräisten ja vaillinaisten viisumihakemusten sekä prosessipoikkeuskokonaisuuden kehitystyötä. Tavoitteena on kyky puuttua tehokkaasti mahdollisiin väärennöksiin viittaaviin tekijöihin jo hakijoiden lähtömaassa ja estää epätoivottuja väärinkäytöksiä.

TÄYDENNETÄÄN	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Haku aika	Kevät 2023

2.3 Viisumeja koskevan unionin säännösten yhdenmukaisen soveltamisen varmistaminen, myös yhteisen viisumipolitiikan kehittäminen ja nykyaikaistaminen

Schengen-arvioinneissa ja haavoittuvuusarvioinneissa havaittujen puutteiden korjaaminen
<p>Vuonna 2018 tehdyssä Schengen-arvioinnissa havaittiin useita puutteita viisumipolitiikan alalla. Suomelle annetuissa suosituksissa todettiin mm., että riippuvuutta ulkoisesta palveluntarjoajasta viisumihakemusten vastaanotossa tulee vähentää, konsulaattien asiakastiloja ja niiden turvallisuutta parantaa ja uuden henkilöstön koulutusta ja ohjausta kehittää. Lisäksi kehoitettiin mm. korjaamaan viisumitietojärjestelmää koskevia puutteita. Schengen-vaatimukset on toteutettu nykyisiin hakemusvastaanoton järjestelmiin osittain vaillinaisesti, ja muutosten toteuttaminen nykyiseen vanhahtavaan järjestelmäarkkitehtuuriin, tieto- ja viestintäjärjestelmiin sekä infrastruktuuriin tulee olemaan työlästä. Puutteiden korjaaminen vaatii niin prosessi-, tietojärjestelmä- kuin rajapintamuutoksiakin.</p> <p>Schengen-arvioinneissa ja haavoittuvuusarvioinneissa havaittujen puutteiden korjaamista priorisoidaan BMVI-hankkeina koko rahoituskauden ajan. Toteutettavat hankkeet voivat liittyä mm. ulkoistuskumppaniriippuvuuden vähentämiseen, edustustojen asiakaspalvelupisteiden uusimiseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä viisumitietojärjestelmän muutoksiin ja sen toiminnallisuuksien parantamiseen. CVIS-keskusviisumitietojärjestelmään (Central Visa Information System) vaadittavat muutokset huomioidaan kansallisen viisumijärjestelmän toteutuksessa.</p> <p>Tulostavoitteet: Schengen-suositukset on pantu täytäntöön.</p>

Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Haku aika	Avoinna kaikissa hauissa

<p>Kehitetään raportointia ja статистиikkaa sekä monitorointityökaluja ja datalaadun indikaattoreita. Tavoitteena on estää mahdollisten CVIS:n datan laadussa ilmenevät ja indikaattoreilla havaittujen ongelmien aiheuttamat virhetilanteet kansallisen järjestelmän käytössä ja täten vaikuttaa päätöksenteon oikeusvarmuuden ja laadun paranemiseen.</p>	
TÄYDENNETÄÄN	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Haku aika	Kevät 2022 / Syksy 2023

Järjestetään koulutusta viisuminkäsittelijöille ja viedään koulutusmateriaalia digitaalisille alustoille.	
TÄYDENNETÄÄN	
Avustus	75 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Hakuaika	Syky 2022

2.4 Yhteistyön eri muotojen kehittäminen jäsenvaltioiden välille

Viranomaisten tiedonvaihdon tehostaminen muiden jäsenmaiden kanssa esimerkiksi koulutusten ja asiantuntijavaihtojen kautta (90 % rahoitus mahdollinen).	
TÄYDENNETÄÄN	
Avustus	75 % Tuki voidaan korottaa 90 prosenttiin BMVI-asetuksen (EU) 2021/1148 liitteen IV mukaisissa toimissa, joissa kehitetään edelleen viisumien käsittelyä koskevia yhteistyön eri muotoja jäsenvaltioiden kesken.
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
Sovellettavat indikaattorit	
Hakuaika	Syky 2023

2.5 Laaja-alaisten tietojärjestelmien, erityisesti VIS:n, perustaminen, käyttäminen ja ylläpito, mukaan lukien tietojärjestelmien ja niiden viestintäinfrastruktuurin yhteentoimivuus

Kansallisen viisumitietojärjestelmän kehittäminen huomioiden EU:n yhteentoimivuusasetusten velvoitteet, tarvittavien integraatioiden rakentaminen EU-tasoiin järjestelmiin sekä viranomaisten koulutus yhteentoimivuusasetusten toimeenpanosta ja tietojärjestelmämuutosten käyttöönotosta (90 % rahoitus mahdollinen).

EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuusvaatimusten toteuttaminen kansallisessa viisumitietojärjestelmässä on ohjelmakauden suurimpia tehtäviä. Viranomaiset ovat ohjelmakaudella 2014-2020 toteuttaneet hankkeita EU-laajuisten tietojärjestelmien toimeenpanemiseksi ja järjestelmien yhteentoimivuuteen valmistautumiseksi. Älykkäät rajat -kokonaisuuteen kuuluvan EES-rajanylitystietojärjestelmän (Entry-Exit System) toimeenpanoon liittyvä kehittäminen on käynnissä. Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) toimeenpanosta johtuvat muutokset viisumitietojärjestelmään ovat viivästyneet ohjelmakaudella 2014-2020, ja niitä toteutetaan heti ohjelmakauden 2021-2027 alussa.

Yhteentoimivuuden rakentaminen edellyttää kansallisen viisumitietojärjestelmän kehittämistä EU-laajuisia tietojärjestelmiä ja niiden yhteentoimivuutta koskevien EU-asetusten velvoitteiden mukaisesti. Yhteentoimivuus aiheuttaa tietojärjestelmä-, rajapinta- ja prosessimuutoksia CVIS-keskusviisumitietojärjestelmään (Central Visa Information System) sekä muihin kuten EES- ja ETIAS-keskusjärjestelmiin. Muutokset vaikuttavat kansallisen viisumitietojärjestelmän toteutukseen.

Myös viisumitietojärjestelmän uudistamista koskevat EU-asetukset (VIS-asetusuudistus) ja näistä juontuvat kansalliset lainsäädäntömuutokset aiheuttavat kehittämistarpeita kansalliseen viisumitietojärjestelmään.

ETIAS-säädöspohja tulee aiheuttamaan muutoksia viisumiprosessiin ja -käsittelyyn, ja EES-rajanylitystietojärjestelmän ja viisumitietojärjestelmän välinen integraatio tulee siirtämään viisumihakijan passin leimojen tarkastelun sähköiseen muotoon, kun EES-VIS-keskusjärjestelmäintegraation kautta saadaan jatkossa viisumivelvollisen rajanylitystiedot. Eurooppalainen hakuportaali ESP (European Search Portal) ja sBMS (Shared Biometric Matching System) tulevat mahdollistamaan kyselyjen tekemisen muihin EU-tietojärjestelmiin biografisin ja biometrisin tunnistein. Tietojärjestelmämuutokset tulevat vaikuttamaan viisumihakemusten käsittelyprosessiin, mikä aiheuttaa viranomaisille osaamistarpeita käyttöönoton yhteydessä.

Päämääränä on kehittää kansallista viisumitietojärjestelmää huomioiden EU-laajuisia tietojärjestelmiä ja niiden yhteentoimivuutta koskevien asetusten ja VIS-asetusuudistuksen velvoitteet ja rakentaa tarvittavat integraatiot EU-tasoiin järjestelmiin. CVIS-keskusviisumitietojärjestelmään tehtävillä muutoksilla tulee olemaan huomattavia vaikutuksia kansalliseen viisumitietojärjestelmään, ja muutoksia toteutetaan eu-LISAn integraatiosuunnitelman eri vaiheiden mukaisesti. Tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen edellyttävät korkean turvallisuuden ympäristöjä, mm. konesalit ja pilvipalvelut. Teknisesti turvalliset ja ajantasaiset ympäristöt takaavat toiminnan jatkuvuuden ja muodostavat pohjan operatiiviselle toiminnalle. BMVI-tuella vastataan myös muihin kehittämistarpeisiin, kuten kaikilta jäsenvaltioilta vaadittavan digitaalisen leiman lisäämiseen viisumitarroihin.

Avustusta myönnetään hankkeille, joiden avulla mm.

- saatetaan Suomen kansallinen viisumitietojärjestelmä yhteensopivaksi EU-laajuisten tietojärjestelmien kanssa

- toteutetaan VIS-asetusuudistuksen edellyttämät muutokset kansalliseen viisumitietojärjestelmään
- toteutetaan viisumitarraan digitaalinen leima
- koulutetaan viranomaisia yhteentoimivuusasetusten toimeenpanosta ja tietojärjestelmämuutosten käyttöönotosta.

Tulostavoitteet: EU-laajuisten tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edellyttämät muutokset on tehty ja kansallinen viisumitietojärjestelmä on integroitu EU-laajuisiin tietojärjestelmiin. CVIS-keskusjärjestelmään tehdyt muutokset on huomioitu kansallisessa viisumitietojärjestelmässä VIS-asetuksen mukaisesti. Viranomaiset on koulutettu tietojärjestelmien käyttöön.

Yhteentoimivuus koskee useita eri viranomaisten tietojärjestelmiä, kuten EU:n viisumitietojärjestelmä (VIS), Schengenin tietojärjestelmä (SIS), rajanylitystietojärjestelmä (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS). BMVI-rahaston toimiala kattaa tietojärjestelmien kehittämisen niiltä osin, kuin se liittyy rajaturvallisuuteen ja viisumipolitiikkaan. Rajaturvallisuuteen liittyvien tietojärjestelmien kehittämistä tuetaan erityistavoitteen 1 puitteissa.

Avustus	75 % Tuki voidaan korottaa 90 prosenttiin BMVI-asetuksen (EU) 2021/1148 liitteen IV mukaisissa toimissa, joiden tavoitteena on parantaa tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien yhteentoimivuutta.
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Toimivaltaiset viranomaiset
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	Tästä tuetaan viisumipolitiikkaan liittyvää tietojärjestelmäkehittämistä. Lainvalvontatarkoituksiin sekä ECRIS-TCN-järjestelmään liittyviä toimia toteutetaan ISF-rahaston tuella.
Sovellettavat indikaattorit O.2.2 Tukea saaneiden osallistujien määrä O.2.2.1 joista koulutustoimien osanottajia O.2.4 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä O.2.5 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen EU:n laaja-alaisten tietojärjestelmien määrä O.2.5.1 joista kehitettyjä laaja-alaisia tietojärjestelmiä R.2.12 Niiden koulutukseen osallistuneiden määrä, jotka kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta ilmoittavat käyttävänsä koulutuksen aikana hankkimiaan tietoja ja taitoja	
Haku aika	Avoinna kaikissa haussa

Operatiivinen tuki	
<p>Operatiivista tukea käytetään unionin hyväksi suoritettaviin viisumipalveluihin. Operatiivisella tuella tullaan ylläpitämään ja huoltamaan korkean turvallisuuden konesaleissa olevia laitteistoja, joilla toimivat liittymät keskusviisumitietojärjestelmään. Saavutettavuustaso tulee olla korkea ympärivuorokautisesti. Kansallisen viisumituen henkilöstöresurssit ja osaamistaso turvataan kohdistamalla operatiivista tukea palkkakustannuksiin ja koulutukseen. Operatiivinen tuki varmistaa ja nopeuttaa rahaston tavoitteiden saavuttamista turvaamalla viisumipalvelujen toimivuuden häiriöttömästi ja riittävin resurssein.</p> <p>Operatiivinen tuki on tarkoitettu toiminnasta aiheutuviin juokseviin kuluihin, eikä sitä voi käyttää kehittämistoimintaan.</p>	
Avustus	100 %
Mahdolliset toimijat/hanketoteuttajat	Ulkoministeriö
Yhteensovittaminen muun rahoituksen kanssa	
<p>Sovellettavat indikaattorit</p> <p>O.2.2 Tukea saaneiden osallistujien määrä: O.2.2.1 josta koulutustoimien osanottajien määrä O.2.4 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen tietoteknisten toimintojen määrä O.2.5 Kehitettyjen / ylläpidettyjen / parannettujen EU:n laaja-alaisten tietojärjestelmien määrä O.2.5.1 josta kehitettyjen laaja-alaisten tietojärjestelmien määrä</p>	
Hakuaika	Kevät 2022

ET 2 Erityistoimet

(jos haetaan ja saadaan erityistoimirahoitusta)